

Міністерство праці США

Висновки про найгірші форми дитячої праці у 2022 році

Україна

У 2022 році Україна досягла мінімального прогресу в зусиллях щодо усунення найгірших форм дитячої праці. Попри триваючу агресію Росії та її вторгнення на територію України, українська держава прийняла кілька законодавчих актів щодо соціального захисту дітей, в тому числі дитячої праці. Україна створила координаційний орган для допомоги у тимчасовій внутрішній та міжнародній евакуації українських дітей, які перебувають у різних державних установах на територіях, постраждалих від повномасштабного вторгнення Росії. Крім того, держава розповсюджувала серед біженців та переміщених осіб у місцях перетину кордону, а також у соціальних мережах, інформацію щодо протидії торгівлі людьми, з метою запобігання торгівлі дітьми. Однак, незважаючи на нові ініціативи щодо проблеми дитячої праці, результат України оцінюється лише як мінімальний прогрес, оскільки зберігається чинність Закону № 877-V від 2007 року, який обмежує можливість для інспекторів проводити раптові (позапланові) перевірки на робочих місцях та сповільнює шлях до викорінення дитячої праці. Діти в Україні стикаються зі збільшеними соціальними, економічними та політичними труднощами, які можуть робити їх більш вразливими до експлуатації внаслідок повномасштабного вторгнення Росії в Україну, розпочатого 24 лютого 2022 року. Ця підвищена вразливість найбільш виражена на окупованих Росією територіях країни та в зонах активного конфлікту. Діти в Україні піддаються найгіршим формам дитячої праці, в тому числі при виробництві порнографії. Діти, особливо на окупованих Росією територіях, також виконують небезпечну роботу у видобувній галузі. Крім того, Росія продовжує примусово розлучати українських дітей з батьками, а в деяких випадках незаконно вивозити їх з України до таборів на території Росії. В цих таборах неможливо здійснювати моніторинг або гарантувати, що діти там не будуть піддаватися експлуатації зараз чи в майбутньому, якщо не повернути їх до своїх сімей в Україні. Держава не оприлюднила інформацію про правозастосовні дії по трудовому та кримінальному законодавству щодо дитячої праці. Крім того, українське законодавство не відповідає міжнародним стандартам щодо заборони комерційної сексуальної експлуатації, оскільки воно не встановлює кримінальної відповідальності для споживачів проституції за участю дітей.

Пропоновані державні дії з метою усунення дитячої праці

Галузь	Пропоновані дії	Пропоновані роки
Нормативно-правова база	Підвищити мінімальний вік для роботи з 16 до 17 років, для узгодження з віком, до якого навчання є обов'язковим.	2018 – 2022
	Заборонити всім дітям віком до 16 років працювати на шкідливих роботах під час професійного навчання.	2011 – 2022
	Встановити кримінальну відповідальність та покарання за використання дітей для проституції, а також за використання,	2019 – 2022

Пропоновані державні дії з метою усунення дитячої праці

Галузь	Пропоновані дії	Пропоновані роки
	залучення або пропонування дітей для участі в порнографічних виставах.	
Правозастосування	Підсилити систему інспекції праці, скасувавши обмеження повноважень інспекторів праці у проведенні раптових (позапланових) перевірок на робочих місцях - як ініціативних, так і по скаргах.	2019 – 2022
	Забезпечити, щоб інспектори праці у регіональних органах державного управління пройшли належну підготовку, яка відповідає підготовці інспекторів праці у Державній службі з питань праці.	2019 – 2022
	Уповноважити Державну службу з питань праці здійснювати примусове стягнення заборгованих штрафів, щоб забезпечити виплату усіх накладених штрафів.	2019 – 2022
	Оприлюднювати інформацію про правозастосовні дії по трудовому та кримінальному законодавству.	2021 – 2022
	Притягати до відповідальності винних у використанні найгірших форм дитячої праці, включаючи використання дітей-солдатів. Забезпечити, щоб колишні діти-солдати не отримували покарання за злочини, які вони були змушені вчинити.	2021 – 2022
Координування	Створити механізми координації для боротьби з усіма найгіршими формами дитячої праці в усіх галузях, у тому числі у видобувній та сільськогосподарській.	2019 – 2022
Державна політика	Реалізувати всю державну політику стосовно дитячої праці, включаючи Постанову «Про стан соціального захисту дітей та невідкладні заходи, спрямовані на захист прав дитини» та Національну стратегію України у сфері прав людини.	2019 – 2022
	Прийняти політику, яка стосується усіх найгірших форм дитячої праці, що мають місце, включно із шкідливими умовами праці дітей у видобувній галузі.	2018 – 2022
Соціальні програми	Збирати та оприлюднювати дані про масштаби та характер дитячої праці, в тому числі про роботу дітей у видобувній галузі, у фермерських господарствах, тваринництві та будівництві, з метою обґрунтування державної політики та програм.	2019 – 2022

Пропоновані державні дії з метою усунення дитячої праці

Галузь	Пропоновані дії	Пропоновані роки
	Запровадити програму реабілітації та реінтеграції дітей, які брали участь у збройних конфліктах.	2021 – 2022
	Забезпечити всім українським дітям, у тому числі дітям з особливими потребами та тим, хто живе в зонах конфлікту, доступ до освіти, віртуальної чи очної, яка відповідає їх освітнім потребам.	2020 – 2022
	Створити процедуру виконання закону, який уповноважує будь-який орган реєстрації актів цивільного стану оформлювати українську реєстрацію народження на підставі свідоцтва про народження, виданого в районах Донецької та Луганської областей.	2019 – 2022
	Розробити програми, які б забезпечили, щоб діти-роми реєструвалися при народженні та мали доступ до освіти.	2010 – 2022
	Забезпечити здійснення заходів щодо реалізації повноважень Директорату розвитку соціальних послуг та захисту прав дітей та оприлюднити інформацію про заходи щодо реалізації.	2022
	Виділити ресурси та підготовлений персонал у всіх державних установах, що обслуговують нужденних дітей, для надання допомоги дітям - жертвам комерційної сексуальної експлуатації.	2020 – 2022
	Забезпечити достатньо ресурсів для Центрів соціальних служб для сім'ї, молоді та дітей для надання допомоги дітям, що постраждали від торгівлі людьми.	2013 – 2022
	Запровадити програми щодо усіх форм дитячої праці, в тому числі роботи в небезпечних умовах у видобувній галузі.	2020 – 2022